

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-12/40
URBROJ: 50301-21/06-23-6

Zagreb, 8. veljače 2023.

Hs**NP*021-03/22-09/36*50-23-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
GB - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno: 08-02-2023	
Klasifikacija godiš.	Org. jed.
021-03/22-09/35	65
Broj predmeta	Pril. / Pril.
50-23-04	

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2021. godinu – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-03/22-09/35, URBROJ: 65-22-03, od 27. travnja 2022.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2021. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Temeljem članka 45. stavka 1. Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19., 130/20. i 21/22.) predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je jednom godišnje, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, Hrvatskome saboru podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini (u daljnjem tekstu: Izvješće).

U Izvješću je dan prikaz organizacije mreže sudova i njihove zakonom propisane nadležnosti, analizirano je stanje ljudskih potencijala u sudovima, izloženi su sumarni podaci o kretanju predmeta na sudovima, podaci o kretanju predmeta na pojedinim vrstama i razinama sudova, kao i podaci o pokazateljima uspješnosti rada na predmetima u 2021., uz poseban osvrt na rezultate rada općinskih, trgovačkih i županijskih sudova te Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske na predmetima u kojima postupak traje preko 10 godina. Pored navedenog u Izvješću se iznosi analiza stanja sudbene vlasti i prijedlog za poboljšanje rada.

Mreža sudova prema kojoj su sudovi djelovali tijekom 2021. uspostavljena je 1. siječnja 2019., nakon reorganizacije provedene sukladno Zakonu o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 67/18.), a činilo ju je ukupno 66 sudova, i to: 34 općinska suda unutar kojih djeluje 35 stalnih službi izvan sjedišta suda, 15 županijskih unutar kojih djeluju četiri stalne službe izvan sjedišta suda, 9 trgovačkih, 4 upravna te Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske, koja je od 1. siječnja 2021. proširena na još jedan sud, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, čija je nadležnost odlučivati u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova u kaznenim predmetima, osim ako je zakonom drukčije propisano, provoditi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima i rješavati sukob nadležnosti između županijskih sudova u prvostupanjskim kaznenim predmetima.

Na kraju 2021. u svim sudovima bilo je ukupno 8.172 zaposlena (od kojih 6.804 žene), što predstavlja smanjenje od 1,19 % u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenog broja zaposlenika 1.680 su suci, s time da najveći broj čine suci općinskih sudova (1.019), slijede suci županijskih (370) te suci trgovačkih sudova (121). U odnosu na prethodnu godinu broj sudaca je povećan za 5 (0,3 %), a i dalje je veći udio žena i iznosi oko 71 %.

U 2021. bila su zaposlena 62 vježbenika pravne struke koji su raspoređeni u općinske (51), trgovačke (7) sudove i upravne sudove (4).

U svim sudovima je zaposleno 635 sudskih savjetnika i stručnih suradnika koji uz suce sudjeluju u suđenju ili kao stručni pomagači pomažu u radu sucima znanjima kojima suci ne raspolažu (socijalni pedagozi, pedagozi, socijalni radnici).

Broj službenika na administrativnim, materijalno-financijskim i stručnim poslovima (sudski zapisničari, upisničari, zemljišnoknjižni referenti, informatički referenti) u svim sudovima iznosio je 5.115 i manji je za 70 nego u prethodnoj godini, a i dalje su žene zastupljene s gotovo 91 %.

Iz podataka o dobnoj strukturi zaključuje se da je najviše sudaca u dobnoj skupini između 60 i 64 godine (489), nema sudaca mlađih od 30 godina, a svega 17 ih je u dobi između 30 i 34 godine.

U Izvješću su navedeni podaci o predmetima sudske uprave kojih je u svim sudovima zaprimljeno 69.903, a riješeno 66.325. Posebno su istaknuti podaci o zaprimljenim predstavkama ili pritužbama na rad sudova kojih je u svim sudovima zaprimljeno 5.522, pa se zaključuje da su se odnosile na 0,3 % predmeta u radu, kojih je u 2021. bilo 1.800.465. Najveći broj predstavki i pritužbi je zaprimljen u Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, što je očekivano s obzirom na to da se radi o sudu s najvećim brojem sudaca i predmeta u radu, a zatim u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, a s obzirom na to da je predsjednik tog suda najviše tijelo sudske uprave kojem se stranke obraćaju pritužbama na rad svih nižih sudova.

Zbog posebnih uvjeta rada u okolnostima trajanja epidemije bolesti COVID-19 viši sudovi su proveli nešto manji broj nadzora nad radom nižih sudova nego tijekom 2020. Županijski sudovi su proveli 18 nadzora u 18 općinskih sudova, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske je proveo nadzor nad jednim prekršajnim odjelom općinskog suda,

Visoki upravni sud je proveo nadzor nad dva upravna suda, a Vrhovni sud Republike Hrvatske je proveo nadzor nad jednim županijskim sudom. Jedino je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske proveo nadzor nad svim prvostupanjskim trgovačkim sudovima, ali samo u dijelu potpunosti i točnosti unosa podataka o predmetima u sustav e-Spis.

U Izvješću su prikazani zbirni podaci o radu sudova u petogodišnjem razdoblju od 2017. do 2021., iz kojih proizlazi da je u odnosu na 2020. priljev predmeta povećan s 1.178.265 na 1.335.695 što predstavlja povećanje za čak 157.430 predmeta, odnosno 13 %. Radi se o najvećem priljevu predmeta u prethodnom petogodišnjem razdoblju. Samo su trgovački sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske tijekom 2021. zaprimili u rad manji broj predmeta nego godinu ranije, dok su svi drugi sudovi zaprimili veći broj predmeta. Povećanje priljeva najveće je kod općinskih sudova.

Broj riješenih predmeta na svim sudovima u odnosu na 2020. je povećan s 1.196.780 na 1.294.014 pri čemu su općinski sudovi, Vrhovni sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske riješili više predmeta nego u 2020., a ostali sudovi manje.

U odnosu na prethodnu godinu povećan je broj neriješenih predmeta, s 464.770 na 508.837 što predstavlja najveći broj neriješenih predmeta u prethodnom petogodišnjem razdoblju.

Iz analize broja neriješenih predmeta po sudovima proizlazi da je na kraju 2021. u odnosu na prethodnu godinu smanjen broj neriješenih predmeta upravnih sudova, trgovačkih sudova, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dok povećanje broja neriješenih predmeta bilježe općinski sudovi, županijski sudovi i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Kao razlog za povećanje broja neriješenih predmeta u Izvješću se navode, u prvom redu, zaostaci u radu iz 2019. tijekom koje je zaprimljen značajan broj predmeta povodom tužbi protiv banaka zbog kredita u švicarskoj valuti (CHF), kolektivnih tužbi u radnim sporovima radi isplate koje su u velikom broju zaprimljene u općinskim sudovima u posljednjem tromjesečju 2020. te zakonodavne izmjene iz 2019. vezane za općinske sudove i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Indikatori uspješnosti rada sudova za 2021. u usporedbi s ranijim godinama su nešto lošiji, tako da stopa ažurnosti iznosi 97 %, a procijenjeno vrijeme trajanja postupka iznosi 144 dana, pri čemu je potrebno uzeti u obzir smanjivanje broja rješavatelja (sudaca i sudskih savjetnika), koji se od 2017. kontinuirano smanjuje te je za 29 manji u odnosu na 2020. Tijekom 2021. prosječno je svaki rješavatelj (sudac/sudski savjetnik) riješio 570 predmeta, što je najbolji rezultat u prethodnom petogodišnjem razdoblju, ako se uzme u obzir da je prosjek 2020. iznosio 521 predmet, a godinu ranije 523 predmeta.

Analizom starosne strukture neriješenih predmeta uočava se smanjivanje broja neriješenih predmeta u kojima postupak traje od tri do sedam godina za 4,25 % u odnosu na 2019. i smanjenje broja predmeta u kojima postupak traje duže od sedam godina za 15,26 %.

Iz podataka o kretanju predmeta u pojedinim vrstama i razinama sudova proizlazi da su tijekom 2021. svi općinski sudovi (uzimajući u obzir novu nadležnost za postupanje u prekršajnim predmetima) zaprimili ukupno 1.035.174 predmeta, riješili 928.274 predmeta te je na kraju 2021. ostalo 417.817 neriješenih predmeta, što ukazuje na nešto lošije

rezultate u usporedbi s godinama prije. Pokazatelji uspješnosti rada općinskih sudova ukazuju na smanjivanje stope ažurnosti (sa 101,65 % na 94,89 %) što ukazuje da općinski sudovi rješavaju manje predmeta od priljeva u toj godini te na povećanje vremena očekivanog rješavanja predmeta koje u 2021. iznosi 155 dana.

Županijski sudovi su zaprimili ukupno 94.841 predmet, riješili 94.220 predmeta te je na kraju 2021. ostalo 32.085 neriješenih predmeta, što u odnosu na 2020. (kada je ostalo neriješenih 31.462) predstavlja neznatno povećanje. Indikator vremena rješavanja ukazuje na činjenicu kako se skraćuje vrijeme potrebno za rješavanje predmeta (na kraju 2017. je iznosio 183 dana, a na kraju 2021. je iznosio 124 dana). Stopa ažurnosti je najniža u prethodnom petogodišnjem razdoblju, ali je i dalje na visokih 99,35 % i ukazuje da su županijski sudovi gotovo uspjeli riješiti priljev predmeta, koji je povećan u odnosu na prethodnu godinu.

Iz podataka o načinu rješavanja predmeta u kojima županijski sudovi odlučuju o žalbama protiv odluka koje su općinski sudovi donijeli u prvom stupnju vidljivo je kako su županijski sudovi u najvećem broju predmeta potvrdili odluku suda prvog stupnja, što po ocjeni iznesenoj u Izvješću, ukazuje na kvalitetu rada općinskih sudova. Naime, u građanskoj grani sudovanja je potvrđeno 63 % odluka općinskih sudova, a u kaznenoj grani 67 %.

U 2021. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske zaprimio je ukupno 14.900 predmeta, riješio 12.784 predmeta te je na kraju te godine ostalo 14.252 neriješena predmeta, što je povećanje od 17 % u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu je povećan i broj primljenih, riješenih i neriješenih predmeta po rješavatelju (sucu/sudskom savjetniku). Jedan od razloga je i stalno smanjivanje broja rješavatelja, s 55 na kraju 2017. na 39 na kraju 2021.

Tijekom 2021. svi trgovački sudovi zaprimili su ukupno 155.469 predmeta, riješili 166.101 predmet te je na kraju godine ostalo 21.409 neriješenih predmeta, što predstavlja smanjenje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2020. Najveći broj predmeta je zaprimljen na Trgovačkom sudu u Zagrebu koji je zaprimio 45 % ukupnog priljeva svih trgovačkih sudova.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na sudskim predmetima ukazuju na zadovoljavajući trend u proteklom petogodišnjem razdoblju, pa je stopa rješavanja, s izuzetkom 2020., iznad 100 %, a u odnosu na prethodnu godinu je povećana za 10,64 %. Vremenski indikator rješavanja, odnosno procijenjeno vrijeme trajanja postupka, se također kontinuirano smanjuje te je sa 71 dana, koliko je iznosio na kraju 2017., smanjen na 47 dana. U Izvješću se ističe kako su rezultati dovršenja postupka mirenjem simbolični i ukazuju da stranke nisu dovoljno motivirane da sporove okončavaju na taj način. Kod svih trgovačkih sudova mirenjem je dovršeno svega 156 predmeta.

Za istaknuti je kako se u prethodnom trogodišnjem razdoblju smanjuje broj neriješenih predmeta u kojima postupak traje duže od tri godine, dok je među riješenima povećan broj onih u kojima postupak traje duže od sedam godina (u odnosu na 2019. njihov broj je povećan za gotovo 46 %).

Smanjenje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2020. bilježi i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske koji je zaprimio ukupno 6.125 predmeta, riješio 7.252 predmeta te je na kraju godine ostalo 3.336 neriješenih predmeta, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu za 25 %. Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima ukazuju na napredak i kontinuitet u učinkovitosti ovog suda. Stopa ažurnosti je visokih 118,4 %, što ukazuje da je sud

riješio 18,4 % više predmeta nego što je zaprimio. Vrijeme potrebno za rješavanje predmeta se kontinuirano smanjuje i u 2021. je bilo 59 dana.

Odlučujući o žalbama protiv odluka trgovačkih sudova, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je u najvećem broju predmeta njihove odluke potvrdio (56 %), a ukinuo 14 %.

Promatrajući starosnu strukturu neriješenih predmeta Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske vidljivo je kako se broj neriješenih predmeta u kojima postupak traje između tri i sedam godina smanjio u odnosu na 2019. (od kada se posebno prati rad suda na rješavanju „starih predmeta“) za gotovo 54 %, a onih u kojima postupak traje preko sedam godina za čak 85 %.

Svi upravni sudovi u Republici Hrvatskoj zaprimili su u rad tijekom 2021. ukupno 13.408 predmeta, riješili 13.645 predmeta te je na kraju godine ostalo 6.194 neriješena predmeta, što ukazuje da je stopa ažurnosti na zadovoljavajućoj razini od 102 %.

Također se skraćuje vrijeme potrebno za rješavanje predmeta te je u 2021. iznosilo 166 dana i najkraće je od 2017. (kada je bilo 258 dana). Prosječan broj riješenih predmeta po rješavatelju je 244 predmeta, dok je broj neriješenih predmeta 111 i gotovo najniži u prethodnom petogodišnjem razdoblju.

Tijekom godine Visoki upravni sud Republike Hrvatske zaprimio je nešto manje predmeta nego 2020., odnosno 5.455 predmeta, riješio 6.330 predmeta, približno isto kao prethodne godine. Ovakav rezultat je ostvaren s manjim brojem rješavatelja (za tri) u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa ažurnosti je 116,04 %, najviša u prethodnom petogodišnjem razdoblju, što znači da sud rješava tijekom godine više predmeta nego što ih zaprimi u rad, a zbog čega se i broj neriješenih predmeta smanjuje i najmanji je od 2018. Očekivano vrijeme rješavanja predmeta je 122 dana, i najkraće je od 2017.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske i prvostupanjski upravni sudovi su u srpnju 2021. započeli s korištenjem sustava e-Spis te se očekuje kako će se time unaprijediti rad upravnih sudova.

Iz podataka o kretanju predmeta Vrhovnog suda Republike Hrvatske u 2021. proizlazi da je taj sud zaprimio u rad tijekom godine ukupno 8.662 predmeta, riješio 10.019 predmeta, što ukazuje da je stopa ažurnosti visokih 116 %, odnosno da je tijekom godine riješeno 16 % više predmeta nego što ih je zaprimljeno u rad. Indikator vremena rješavanja predmeta je smanjen s 488 na 414 dana, odnosno smanjen je za 74 dana u odnosu na 2020.

Najveći broj predmeta odnosi se na građansku granu suđenja, a tijekom godine je zaprimljeno 7.958, riješeno 8.886, a ostalo je neriješenih 11.087 predmeta. Stopa ažurnosti je 112 %, a očekivano vrijeme trajanja postupka je 455 dana, odnosno kraće za 139 dana. U kaznenoj grani suđenja indikator vremena rješavanja predmeta je skraćen sa 121 na 88 dana, uz stopu ažurnosti od gotovo 161 %, što predstavlja neznatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu.

U Izvješću se ističe kako je naročit napredak ostvaren u građanskoj grani sudovanja gdje se broj neriješenih predmeta na kraju godine smanjuje iz godine u godinu uz relativno stabilan i vrlo velik priljev novih predmeta. Razlog tome je veće zalaganje sudaca, ali i promjene u organizaciji rada na način da je svakom od sudaca dodijeljen sudski savjetnik

koji pomaže u radu i izrađuje nacрте odluka u jednostavnijim predmetima, tako da se na mjesečnoj i godišnjoj razini rješava veći broj predmeta.

Izvrješće se posebno osvrće i na ustavnu ulogu Vrhovnog suda Republike Hrvatske odnosno osiguranje jedinstvene primjene propisa te se navodi da je od 1. rujna 2019. (od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku) do 31. prosinca 2021. sud zaprimio 9.869 prijedloga za dopuštenje revizije i dopustio izjavljivanje u 1.250 predmeta zbog važnog pravnog pitanja, pa se može očekivati da će u tim predmetima donijeti načelno shvaćanje koje neće biti važno samo za rješavanje konkretnog spora, već i za sve buduće iste sporove.

U Izvrješću je prikazana analiza rezultata općinskih, trgovačkih i županijskih sudova i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u rješavanju predmeta u kojima postupak traje preko 10 godina („stari predmeti“). Prema predstavljenim podacima u svim sudovima je tijekom godine bilo u radu 22.095 „starih predmeta“ od kojih je 8.462 predmeta (38 %) preneseno iz prethodnog razdoblja, a 13.669 predmeta (62 %) je, s obzirom na datum početka postupka, status „starog predmeta“ dobilo tijekom godine.

Općinski sudovi i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske su smanjili broj neriješenih „starih predmeta“, i to općinski sudovi za približno 2 %, a Visoki trgovački sud Republike Hrvatske za gotovo 67 %. Trgovački sudovi povećali su broj neriješenih „starih predmeta“ za gotovo 20 %, a županijski sudovi za gotovo 14 %.

Izvrješće sadrži podatke o stanju infrastrukture sudova i iskazanim potrebama za osiguranjem dodatnog radnog prostora. Sudovi raspolažu s 1.545 sudnica i 2.131 ostali ured, a iskazuju potrebu za još 197 sudnica i 172 ostala ureda, s tim da najviše potreba za osiguranjem dodatnog prostora za rad iskazuju općinski sudovi. Također se ističe problem oštećenja sudskih zgrada na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije te Banovine koja su nastala kao posljedica razornih potresa koji su navedena područja zadesili u ožujku i prosincu 2020., koja oštećenja još nisu u potpunosti sanirana, a zbog kojih su sudovi izmješteni na druge lokacije (Trgovački sud u Zagrebu, Županijski sud u Zagrebu).

Kao problem u radu sudova ističe se nedostatak informatičke opreme za održavanje sjednica i rasprava na daljinu te omogućavanja rada od kuće, što se pokazuje nužnim za organizaciju rada u uvjetima proglašenja epidemije bolesti COVID-19. Sudovi su iskazali potrebu za nabavkom 1.658 računala te 389 prijenosnih računala.

U Izvrješću se detaljno analizira stanje osiguranja sudskih zgrada zasebno za svaku lokaciju na kojoj djeluje sud, stalne službe suda ili izdvojeni zemljišnoknjižni odjeli općinskih sudova.

Na temelju podataka prikupljenih od svih sudova, iz kojih proizlazi da odgovarajuća oprema (video-nadzor, sigurnosne kamere, metal-detektor) nije instalirana na svim lokacijama te da je na nekim lokacijama osigurana nazočnost službenika pravosudne policije samo za vrijeme radnog vremena ili samo neke dane u tjednu, ocjenjuje se kako bi stanje osiguranja sudova moralo biti bolje.

U Izvrješću se prikazuju podaci o broju podnesaka koje su sudovi poslali ili primili putem e-Komunikacije i odnos broja podneska koji su primljeni ili poslani u elektroničkom obliku i klasičnom obliku-putem pošte ili neposredno.

U Izvješću se navodi i iznos sredstava koja su u Državnom proračunu osigurana za sudbenu vlast u 2021. iz kojeg je vidljivo da je iznos ukupnih planiranih proračunskih izdvajanja za sudove u 2021. povećan u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 1.404.910.181,00 kuna. Najveći dio sredstava odnosi se na rashode za zaposlene.

Osim statističkih podataka o djelovanju sudbene vlasti, u Izvješću se analizira stanje sudbene vlasti i daju prijedlozi za unaprjeđenje rada, kao što je:

- organiziranje radionica za suce koji rade na kaznenim predmetima na kojima će se analizirati sudska praksa i formulirati preporuke s ciljem prilagodbe stavovima Europskog suda za ljudska prava
- izmjena Prekršajnog zakona radi skraćivanja roka za naplatu novčane kazne u cilju povećanja učinkovitosti kažnjavanja
- utjecati na predsjednike općinskih sudova koji prekomjerno smanjuju broj sudaca koji rade na prekršajnim predmetima čime se značajno smanjuje ažurnost u radu na prekršajnim predmetima
- izmjene mjerodavnih propisa kako bi se osiguralo da Vrhovni sud Republike Hrvatske, u skladu sa svojom ustavnom ovlašću, ujednačava sudske prakse u kaznenim predmetima, prekršajnim predmetima kao i u predmetima iz nadležnosti upravnih sudova
- osiguranje odgovarajućih prostornih uvjeta za rad sudova
- daljnje provođenje informatizacije i projektiranje sustava bez fizičkih spisa te osiguranje uvjeta za nesmetan rad sustava eSpis koji često ima razdoblja usporenog rada i opterećen je unošenjem velikog broja podataka
- rješavanje materijalnog statusa sudskih službenika i namještenika, posebno sudskih zapisničara koji su za svoj odgovoran rad potplaćeni
- izmjene Zakona o sudskim pristojbama i uvođenje pristojbene obveze za ustanove i trgovačka društva u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske što bi doprinijelo smanjenju „državnog parničanja“
- uvođenje sustava praćenja rada odvjetnika i redefiniranje odvjetničke tarife radi ograničavanja broja procesnih radnji koje odvjetnik tijekom postupka može naplatiti
- preispitivanje uloge Financijske agencije u ovršnim i stečajnim postupcima jer se njezinim angažiranjem postupci nepotrebno usporavaju
- izmjena sustava nagrađivanja sudaca uvođenjem platnih razreda kako bi se omogućilo da se nakon određenog broja godina plaća sudaca sudova prvog stupnja izjednači s plaćom sudaca drugog stupnja.

Postoji problem prekomjernog trajanja sudskih postupaka i neučinkovitosti pravnog sredstva koje je u hrvatskom pravnom sustavu uspostavljeno kao odgovor na problem prekomjernog trajanja postupka pred sudovima, a problem prekomjernog trajanja sudskih postupaka prisutan je i u postupcima pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske. Pozitivnim se ocjenjuje prijedlog mjera koje su usmjerene sprječavanju dodatnih povreda Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, kao i inicijativa da se otkloni ograničenje prema kojem je isključivo Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ovlašteno podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske kao i analiza mogućnosti smanjenja priljeva predmeta sprječavanjem sporova između državnih i lokalnih tijela, odnosno pravnih osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske.

ZAKLJUČAK

Prema naprijed navedenom, Izvješće predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2021. godinu sadrži pregled kretanja predmeta po svim vrstama sudova i svim vrstama postupka kao i pregled sumarnih pokazatelja uspješnosti rada sudova iz kojih proizlazi da su sudovi tijekom 2021. usprkos objektivnim problemima koji su se očitovali u posebnim uvjetima rada zbog trajanja epidemije bolesti COVID-19 i značajnom povećanju priljeva u odnosu na prethodnu godinu za 157.430 predmeta ili 13 % postigli zadovoljavajuće rezultate, koji se ogledaju u zadovoljavajućoj stopi ažurnosti od gotovo 97 %, zadržavanju vremena očekivanog rješavanja predmeta gotovo na razini prethodne godine i najvećem broju prosječno riješenih predmeta po rješavatelju (sucu/sudskom savjetniku) u prethodnom petogodišnjem razdoblju (570 predmeta).

Iako je Visoki kazneni sud Republike Hrvatske započeo s radom 1. siječnja 2021., podaci o njegovom radu navedeni su samo u dijelu Izvješća u kojem se obrađuju sumarni statistički podaci o kretanju predmeta na sudovima i pokazatelji uspješnosti rada na predmetima.

Usprkos zadovoljavajućim ukupnim rezultatima rada sudova uzimajući u obzir gore navedene objektivne okolnosti, potrebno je uložiti dodatan napor u smanjivanju broja neriješenih predmeta koji se pred sudovima vode dulje od sedam godina. Radi se u najvećem broju o parničnim predmetima u nadležnosti općinskih i trgovačkih sudova. Još uvijek značajan broj ovih predmeta u strukturi neriješenih predmeta prvenstveno općinskih sudova negativno utječe na rezultate rada, te je potrebno povećati učinkovitost sudaca u rješavanju posebno ovih predmeta.

Vlada Republike Hrvatske je u nekoliko navrata predlagala, a Hrvatski sabor usvojio strožu zakonsku kaznenopravnu politiku u odnosu na određene vrste kaznenih djela. Ovime je sudovima dan okvir za izricanje odgovarajućih kazni, kako bi iste postigle svrhu kažnjavanja. Slijedom navedenoga, potrebno je uložiti dodatne napore u edukaciju pravosudnih dužnosnika.

Ministarstvo pravosuđa i uprave kontinuirano ulaže napore u poboljšanje infrastrukturnih uvjeta rada sudova, sve s ciljem povećanja učinkovitosti rješavanja predmeta. Tako je tijekom 2021. i 2022. za pravosudna tijela na području Dubrovnika izrađena projektna dokumentacija i ishoda građevinska dozvola za nadogradnju i rekonstrukciju, završena je obnova pravosudne zgrade u Šibeniku, a u tijeku je izgradnja nove zgrade Općinskog suda u Splitu (planirano okončanje 2024.). U Zagrebu je završena izgradnja novih prostora zemljišnoknjižnog odjela Općinskog građanskog suda, a u tijeku je energetska obnova zgrade suda s planiranim završetkom do kraja 2023. Također je dovršeno opremanje svih prvostupanjskih sudova potrebnom opremom za održavanje ročišta na daljinu.

S obzirom na ustavnu zadaću Vrhovnog suda Republike Hrvatske, potrebno je uložiti dodatan napor u ujednačavanje kako nacionalne sudske prakse, tako i približavanje pravnih standarda Europske unije s ciljem postizanja pravne sigurnosti, zaštite ljudskih prava i sloboda svakog građanina, kako bi se time doprinijelo sigurnosti društva kao cjeline.

Kao glavni razlog negativne percepcije pravosuđa u Republici Hrvatskoj, prema istraživanju Eurobarometra, navodi se utjecaj politike na neovisnost pravosuđa. Uz Ministarstvo pravosuđa i uprave, koje kontinuirano radi na poboljšanju komunikacije prema građanima i osiguravanju besplatnih alata i usluga za olakšavanje pristupa sudovima i transparentnosti rada istih, Vlada Republike Hrvatske smatra kako bi za postizanje pozitivnije

percepcije rada pravosuđa i sami sudovi trebali u većoj mjeri komunicirati svoj rad prema javnosti, ne samo kada postoji zainteresiranost za pojedinačne predmete nego i kontinuirano, kroz prezentiranje rezultata rada, približavanjem aktivnosti suda građanima i sl. Izmjenama Sudskog poslovnika od 1. siječnja 2022. uvedena je i obveza predsjednika suda da o rezultatima rada suda svaka tri mjeseca obavještava javnost putem internetske stranice.

Vlada Republike Hrvatske daje pozitivno mišljenje na Izvješće i predlaže Hrvatskome saboru da prihvati Izvješće.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

 2
PREDSJEDNIK
Mr. sc. Andrej Plenković